

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Sosiologian laitos	
Tekijä-Författare-Author Soirala, Sanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Elämä - omissa vai muissa käsissä? Tutkimus nuorten naisten elämäkertojen individualistisesta puheesta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Yleinen sosiologia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2001-09-04	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 81
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Pro gradu -työssäni tutkin 1960-luvulla syntyneiden naisten elämäkertoja. Tutkimuksessani keskityn tarkastelemaan naisten kuvauksia opinnoista, työstä, parisuhteesta ja äitiydestä. Aihepiirin analysoinnissa keskityn tarkastelemaan sitä, miten naiset kuvaavat elämässään tekemiään valintoja. Tutkimukseni tarkoituksena on selvittää sitä, missä määrin naisten puhetapa on modernia, individualistista. Lisäksi pyrin tarkemmin selvittämään sitä, miten individualistinen puhe tulee kirjatuksi näihin elämäkertoihin, missä sen sijaan korostuu ei-individualistinen puhe, jossa valintoja kuvataan ennemminkin oman kontrollin ulkopuolelta määräytyvinä.</p> <p>Tutkimusaineistonani on kymmenen elämäkertaa, jotka olen valinnut elämäkertakirjoituskilpailuun Satasärmäinen nainen (1990) osallistuneiden joukosta. Kiinnostuksen kohteenani ovat elämäkerroissa kuvatut valinta- ja ratkaisutilanteet. Tutkimukseni keskittyy naisten puheessa siihen, millä tavalla naiset kuvaavat päätymistään tiettyyn koulutukseen ja ammattiin, tai miten he kuvaavat parisuhdettaan ja äidiksi tuloaan. Ovatko he nykyisessä elämäntilanteessaan ikään kuin sattuman kautta, vai onko heidän nykyinen tilanteensa ennemminkin suunnitelman tulosta? Modernin elämän ja yksilön luonnehdinnoissa korostuvat yksilön valintojen mahdollisuuksien runsaus ja vapaus tehdä omia valintoja. Siten tapa, jolla valinnoista elämäkerroissa kerrotaan toimii kriteerinä luokitellessani puhetta niin individualistiseksi kuin ei-individualistiseksi puheeksi. Työssäni on kyse kvalitatiivisesta tutkimuksesta. Modernia aikaa ja elämää käsittelevästä sosiologisesta kirjallisuudesta haen kriteerit sille, mitä individualistisella puheella tarkoitetaan. Aineistoa analysoin diskurssianalyysin keinoin.</p> <p>Aineistossa valintatilanteisiin liittyvässä kerronnassa esiintyi sekä individualistista että ei-individualistista puhetta. Modernin elämän luonnehdinnoissa korostetaan yksilön individualistisuutta, vapautta tehdä itse omaa elämäänsä koskevat päätökset. Yllättävän usein elämäkerroissa valintatilanteet kuvattiin kuitenkin sellaisina, etteivät ne olleet seurausta kirjoittajan itsensä tietoisesta valinnasta, vaan johtuivat pikemminkin muista syistä.</p> <p>Sekä moderni että ei-moderni näkyvät omassa aineistossani; modernisuus lähinnä suunnitelmallisuutta sekä itsensä toteuttamista koskevassa puheessa. Ei-moderni sen sijaan erityisesti viittauksissa kohtalon, tunteen tai auktoriteetin vaikutuksiin valintoja tehdessä. Oma tutkimukseni vahvistaa siten sosiologien esittämää tulkintaa modernin ja ei-modernin samanaikaisuudesta ja yhteenkietoutumisesta. Kumpikin - sekä moderni että ei-moderni - saavat aineistossa merkittävän sijan. Huolimatta siitä, että individualistisuudesta kertovan puheen asema aineistossa on hyvin vahva, monista valintatilanteista kerrotaan kuitenkin ikään kuin ne olisivat oman kontrollin ulkopuolisia. Siten tarinoista välittyy kuva elämästä, joka usein on sekä omissa että muissa käsissä.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>individualismi - elämäkerrat - diskurssianalyysi (ysa)</p> <p>moderni - elämäntapa - naiset (ysa)</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			